

Sprawozdanie

Komisji administracyjnej o przedłożeniu Wydziału kraj. z projektem ustawy zmieniającej Art. I. i §§. 73 i 74 ustawy budowniczej z 4. kwietnia 1889. Nr. 31. dz. u. kr.

Wysoki Sejmie!

Łącznie z projektami ustawy budowniczej dla wsi i pomniejszych miasteczek, przedkłada Wydział krajowy już od roku 1893 wnioski swe na zmianę niektórych postanowień ustawy budowniczej z dnia 4. kwietnia 1889. Nr. 31. dz. u. kr.

Gdy po kilkakroć ponawiane projekty ust. budowniczej dla wsi i pomniejszych miasteczek napotkały na różne trudności i przeszkody, przeto i powyższe wnioski Wydziału krajowego dzieląc losy tych projektów nie mogły być dotąd przez Sejm załatwione.

Pragnąc unikać powtórzenia się tej ewentualności, Wydział krajowy przedkłada tym razem projekt zmiany ustawy budowniczej z 4. kwietnia 1889. oddzielnem sprawozdaniem. Obiera tem drogę właściwą a wskazaną także z tego względu że projekt rzeczony, z zamierzoną ustawą budowniczą dla wsi i t. p. w żadnym rzeczonym nie stoi związku.

Co do treści projektowanych przez Wydział krajowy zmian, to wniosek zmiany art. I. ust. budowniczej z d. 4. kwietnia 1889. Nr. 31. dz. u. kr. ma na celu takie rozszerzenie tej ustawy, by w przyszłości podlegało jej nie jak dotąd 131, lecz 154 gmin; a przeto by podlegało jej więcej o 23 a to tych gmin, które wchodzi w liczbę 131 gmin, dla których wydana została ustawa gminna z d. 3. lipca 1896. Nr. 51. d. u. kr.

Jakkolwiek bowiem tak ust. budownicza z 4 kwietnia 1889, jak ustawa gminna z 3 lipca 1896. obejmują taką samą liczbę gmin (131) to wykazy tych gmin zawarte w art. I. obu ustaw, różnią się między sobą tem, że ustawa budownicza z 4. kwietnia 1889. nie obejmuje 23 takich miejscowości, które podlegają ust. gminnej z 3. lipca 1896. natomiast zawiera 22 gmin, które nie podlegają tej ostatniej.

Komisya podziela w zupełności zdanie Wydziału krajowego, że z ducha i tendencyi ust. gmin. z 3. lipca 1896. wynika konieczność poddania wszystkich gmin, w których ustawa ta obowiązuje także równorzędnej pod względem skali wymagań ustawie budowniczej — a więc ust. z d. 4. kwietnia 1889. Nr. 31 d. u. kr.

W komisji podniesiono zdanie, że w skutek wydawania ustaw obowiązujących tylko pewną liczbę gmin, tworzy się pewna niewłaściwa klasyfikacya gmin, bo niedostatecznie uzasadniona we właściwych tym gminom stosunkach i nie oparta na dość wybitnie wyróżniających je znamionach.

Również podniosły się głosy, że brak wybitnych różnic między miastami i miasteczkami mógłby uzasadniać potrzebę poddania w mowie będącej ustawie budowniczej także innych miejscowości — prócz wymienionych w art. I. i że rzeczą Wydziału krajowego być by powinno dokładniejsze zbadanie wszystkich znacniejszych gmin celem ewentualnego przedłożenia dalszych wniosków Wys. Sejmowi.

Projektowane przez Wydział krajowy zmiany §§. 73 i 74 ust. budowniczej z 4. kwietnia 1889 Nr. 31 dz. u. k. zmierzają do uproszczenia i skrócenia toku instancyi w sprawach policyjno budowniczych przez uchylenie Rady gminnej jako instancyi rekursowej. Takiego skrócenia toku instancyi domagał się Sejm uchwałą powziętą jeszcze w roku 1890 na dniu 29. listopada.

Jako ciało obradujące, jest Rada gminna już z natury swej ciałem niewłaściwym do rozstrzygania rekursów we wszystkich wypadkach judykatury. To też Komisya administracyjna sądzi, że gdziekolwiek w ustawach krajowych nieprawidłowość ta istnieje powinienby Wydział krajowy odpowiednim wnioskiem ustawodawczym starać się ją uchylić, zwłaszcza uchylić ją z ust. gminnej z 12. sierpnia 1866 a to nieczekając nawet na ogólną rewizyę tej ustawy.

Wprowadzenie skróconego a prawidłowego toku instancyi do ust. budowniczej z 4. kwietnia 1889, jest tem konieczniejsze, że po uchyleniu Rady gminnej jako instancyi rekursowej z ustawy gminnej z 3. lipca 1896 dla 131 miast, tylko w 22 ustawą tą nie objętych miejscowościach pozostały 4 instancye rekursowe, dla reszty zaś 109 gmin istnieją tylko 3 instancye. Projektowana niniejszem zmiana §§. 73. i 74; postawi te 22 miejscowości pod względem o którym mowa na równi.

Inne bądź przez Wydział krajowy bądź przez Komisję proponowane zmiany i dodatki są mniejszego znaczenia i osobnego uzasadnienia nie wymagają.

Komisya przeto wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

./- Załączoną pod ./- ustawę.

Lwów dnia 17 stycznia 1898.

Przewodniczący:
Koziebrodzki.

Sprawozdawca:
Onyszkiewicz.

U s t a w a

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca Art. I. tudzież §§. 73. i 74. ustawy krajowej z 4. kwietnia 1889. Nr. 31. dz. u. kr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam jak następuje:

Art. A.

Postanowienia Art. I. oraz §§. 73. i 74. ustawy krajowej z dnia 4. kwietnia 1889, Nr. 31. dz. u. kr. w dotychczasowem brzmieniu zostają uchylone i mają opiewać, jak następuje:

Art. I.

Przepisom niniejszej ustawy podlegają następujące miejscowości: Andrychów, Baranów, Barysz, Belz, Biecz, Bircza, Błażowa, Bóbrka, Bohorodczany, Bolechów, Boleszowce, Borszczów, Brzesko, Brzostek, Brzozów, Budzanów, Bursztyn, Busk, Chodorów, Chorostków, Chrzanów, Chyrów, Cieszanów, Ciężkowice, Czortków, Dąbrowa, Delatyn, Dębica, Dobezyce, Dobromil, Dolina, Dubiecko, Dukla, Dynów, Gliniany, Głógów, Grybów, Grzymałów, Halicz, Horodenka, Husiatyn, Jagielnica, Janów (pow. Gródek), Jaryczów nowy, Jaworów, Jałowiec, Jezierzany, Jordanów, Kalwaryja, Kałusz, Kamionka strumiłowa, Kańczuga, Kęty, Kolbuszowa, Komarno, Kopeczyńce, Kosów, Kozowa, Krakowiec, Krystynopol, Kulików, Kutry, Leżajsk, Limanowa, Lisko, Lubaczów, Łańcut, Łopatyn, Łysiec, Maków, Mielec, Mielnica, Mikołajów (pow. Żydaczów), Mikulińce, Monasterzyska, Mościska, Mosty wielkie, Muszyna, Myślenice, Nadwórna, Niemirów, Niepołomice, Nisko, Niżniów, Niżankowice, Nowy Targ, Oberzyn, Olesko, Oświęcim, Otynia, Peczeniżyn, Pilzno, Pistryń, Piwniczna, Podhajce, Podkaminie (pow. Brody), Podwołoczyska, Pomorzany, Potok złoty, Przemyślany, Przeworsk, Radomyśl (pow. Mielec), Radymno, Radziechów, Rawa ruska, Rohatyn, Ropczyce, Rozdół, Rozwadów, Roźniatów, Rudki, Rudnik (pow. Nisko), Rymanów, Sasów, Sądowa Wisznia, Sędziszów, Sieniawa, Skała, Skałat, Skawina, Skole, Sokołów (pow. Kolbuszowa), Sołotwina, Starasól, Staremiasto, Stary Sącz, Strusów, Strzyżów, Sucha, Szczakowa, Szczerzec, Tarnobrzeg, Tłumacz, Toporów, Trembowla, Tuchów, Turka, Tyczyn, Tyśmienica, Uhnów, Ulanów, Ustrzyki dolne, Wilamowice, Wiśnicz nowy, Wojnicz, Zabłotów, Załośce, Zator, Zbaraż, Zborów, Zmigród, Żurawno, Żydaczów, Żywiec.

§. 73.

Zwierzchność gminna.

Zwierzchność gminna czuwa nad przestrzeganiem przepisów tej ustawy.
Zwierzchność gminna daje pozwolenie na budowę (konsens) i przestrzega, ażeby:

- a) nie budowano bez uzyskania prawomocnego konsensu;
- b) zachowano linię regulacyjną i poziom;
- c) ściśle stosowano się do zatwierdzonego planu budowy;
- d) do wykonania budowy używano osób upoważnionych w myśl §. 21. i
- e) używano tylko dobrego, trwałego materiału.

Przy spostrzeżeniu uchybień winna Zwierzchność gminy w wypadkach pod a), b) i c) wymienionych wstrzymać dalszą budowę, w wypadku pod d) usunąć nieupoważnionego wykonawcę od dalszej budowy, a w wypadku pod e) zarządzić uprzątnięcie z placu budowy materiału za nieodpowiedni uznanego.

Od rozporządzeń Zwierzchności gminnej można na ręce naczelnika gminy wnieść rekurs do Wydziału powiatowego w nieprzekraczalnym terminie dni 14 od dnia doręczenia lub ogłoszenia rozporządzenia z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w §. 3. niniejszej ustawy.

Rekurs od zarządzenia, wstrzymującego budowę rozpoczętą, nie ma mocy odra-
czającej.

§. 74.

Rada gminna.

Rada gminna załatwia następujące sprawy :

- a) zarządza sporządzenie ogólnego planu miejscowości; zatwierdza go i czuwa nad jego peryodycznym uzupełnieniem przez Zwierzchność gminną;
- b) zatwierdza plany budynków, przeznaczonych na cele gminy lub zakładów gminnych;
- c) zatwierdza plany podziału znaczniejszych obszarów na parcele budowlane (§. 18).
- d) uchwała plan regulacyjny przy odbudowaniu zniszczonych części miejscowości (§. 19).
- e) oznacza części obszaru gminy, w których tylko materiał ogniotrwały do budowy użytym być może (§. 24);
- f) w gminach, w których materiał ogniotrwały jest nader kosztowny lub ludność uboga, postanawia za zatwierdzeniem Rady powiatowej, że w następującym przeciągu lat 10, z wyjątkiem mieszkalnych domów piętrowych, wszystkie inne budynki na całym obszarze z muru pruskiego lub drzewa stawiane być mogą (§. 24. lit. c);
- g) oznacza, przy których ulicach i placach publicznych budynki z materiału nieogniotrwałego mają być stawiane na fundamentach murowanych i na podmurowaniu 50 cm wysokim (§. 25.);
- h) uchwała w wypadkach przewidzianych §. 47. wyjątkowe i czasowe uwolnienie od obowiązku pokrywania dachów ogniotrwałym materiałem;
- i) wydaje obowiązujące przepisy o systemie kanalizacji (§. 52.);
- k) oznacza okręg miejscowości, w którym tylko piętrowe domy stawiać wolno i daje wyjątkowe pozwolenie na stawianie domu parterowego w tym okręgu (§. 57.);
- l) oznacza materiał, jaki ma być użyty do ułożenia chodnika przed nowym budynkiem w pewnej ulicy lub części miejscowości (§. 59.);
- m) oznacza wysokość taksy dla znawców za oględziny nowo wybudowanych domów (§. 68.).

Uchwały Rady gminnej w sprawach tu pod a), c), d), e), f), g), i), k) określonych, winny być w obrębie gminy ogłoszone. Od tych uchwał wolno stronom interesowanym wnieść na ręce naczelnika gminy rekurs do Wydziału powiatowego w ciągu dni 30 od dnia ich ogłoszenia.

Art. B.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.